

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers	
Session de 1929-1930	N° 337		Zittingsjaar 1929-1930
	SEANCE du 26 Juin 1930	VERGADERING van 26 Juni 1930	

PROPOSITION DE LOI

relative à la rétribution des membres du personnel enseignant primaire et gardien.

DÉVELOPPEMENTS

MADAME, MESSIEURS,

En 1928, avant le dépôt du projet de loi du Gouvernement relatif à la rétribution des membres de l'ordre judiciaire, du Conseil des mines, etc., nous avons formulé, au nom du groupe socialiste, une proposition de loi en faveur des instituteurs.

Cette proposition prévoyait, à l'index 700, un traitement minimum fixe de 14,000 francs, ainsi qu'une partie mobile de 5 % de la partie fixe, par tranche de 35 points acquis, au-delà de cet index.

Si, en 1928, la Chambre avait adopté notre projet de barème, les instituteurs primaires jouiraient actuellement, à l'index 870, d'un minimum de

$$14,000 + 2,800 \text{ mobile (20\%)} = 16,800 \text{ francs,}$$

et d'un maximum de

$$28,000 \text{ fixe} + 5,600 \text{ mobile (20 \%)} = 33,600 \text{ francs.}$$

La majorité de la Chambre n'ayant pas accueilli nos propositions, nous les avons présentées sous forme d'amendements, lors de la discussion du projet du Gouvernement, devenu la loi du 30 juillet 1928.

Malgré notre insistance et le bien-fondé de nos revendications, le Gouvernement et la majorité de la Chambre ont refusé de nous suivre et ont fixé le traitement de base à 13,000 francs. Or, l'expérience prouve que celui-ci est absolument insuffisant car, déduction faite des retenues pour la Caisse des veuves et orphelins, ainsi que les taxes, le revenu mensuel de cette catégorie de fonctionnaires ne s'élève qu'à 1,013 francs, soit 33,70 francs par jour.

Faut-il rappeler que la plupart des membres du personnel enseignant sont des enfants d'ouvriers, d'artisans ou de paysans qui ont consenti les plus

WETSVOORSTEL

betreffende de bezoldiging der leden van het lager onderwijs en van de hewaarscholen.

TOELICHTING

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

In 1928, nog vóór de indiening van het wetsontwerp der Regeering betreffende de bezoldiging van de leden der rechterlijke orde, van den Mynraad, enz. hadden wij, namens de Socialistische groep, een wetsvoorstel ingediend ten voordeele van de onderwijzers.

Dit voorstel voorzag, met het indexcijfer 700, een vaste minimumwedde van 14,000 frank alsmede een veranderlijk gedeelte van 5 t. h. op het vast gedeelte, voor iedere reeks van 35 punten boven dit indexcijfer.

Hadde de Kamer, in 1928, ons voorstel aangenomen, dan zouden de onderwijzers der lagere scholen thans, met het indexcijfer 870, een minimumwedde ontvangen van :

$$14,000 \text{ frank} + 2,800 \text{ frank (verand. ged.)}$$

$$(20 \text{ t. h.}) = 16,800 \text{ frank,}$$

en een maximumwedde van

$$28,000 \text{ frank (vast. ged.)} + 5,600 \text{ frank (verand. ged.)}$$

$$(20 \text{ t. h.}) = 33,600 \text{ frank.}$$

De meerderheid van de Kamer nam ons voorstel niet aan; wij hebben het dan ook, onder den vorm van amendementen ingediend, bij de bespreking van het Regeeringsontwerp dat de wet van 30 Juli 1928 werd.

Ondanks ons aandringen en de gegrondheid van onze eischen, weigerden de Regeering en de meerderheid van de Kamer ons te volgen; zij bepaalden de aanvangswedde op 13,000 frank. De ervaring bewijst echter dat dit cijfer ontoereikend is, want, wanneer men rekening houdt met de sommen afgehouden voor de Kas van weduwen en weezen, alsook met de taxes, dan bedraagt het maandelijksch inkomen van deze categorie van ambtenaren slechts 1,013 frank, hetzij fr. 33.70 per dag.

Moet men er aan herinneren dat het meerendeel van de leden van het onderwijzend personeel, kinderen van werklieden, ambachtslieden of boeren zijn

lourds sacrifices, pour permettre à leurs enfants de fréquenter l'école normale jusqu'à l'âge de 20 à 21 ans?

Encore faut-il considérer que nombre d'entre-eux n'obtiennent une nomination que vers l'âge de 24 ou 25 ans.

Nos propositions ne pouvaient donc être taxées d'exagérations.

Nous en trouvons la preuve dans le fait que le Gouvernement, à peine six mois après la promulgation de la loi du 30 juillet 1928, a dû augmenter les ressources de tous les agents de l'Etat. Il leur fut accordé une indemnité équivalente à un 13e mois de traitement. Pour l'année 1929, en raison de l'accroissement de l'index-number, le Gouvernement alloua une augmentation de 10 % à partir du 1er juillet et, depuis le 1er janvier 1930, un nouveau relèvement de 6 %.

Toutes ces mesures ne constituent que des palliatifs, et nous estimons que le moment est venu de doter le personnel enseignant d'un barème légal convenable.

Les instituteurs ne peuvent continuer à vivre dans l'incertitude. Le Gouvernement s'en est d'ailleurs rendu compte puisque le 30 avril dernier, il a déposé au Sénat un projet de loi ayant pour but de stabiliser purement et simplement les augmentations de 10 % et de 6 % accordées illégalement par arrêté royal.

Par application de ce projet, le traitement des instituteurs effectifs s'élèverait au minimum à

$$13,000 + 2,080 (16 \%) = 15,080 \text{ francs,}$$

et au maximum à

$$26,000 + 4,160 (16 \%) = 30,160 \text{ francs.}$$

Celui des instituteurs intérimaires reste toujours fixé à 13,000 francs, soit 1,083 francs par mois, ou 36 francs par jour.

*
**

La proposition que nous avons l'honneur de vous soumettre, tend à corriger l'insuffisance des revenus accordés aux instituteurs par la loi du 30 juillet 1928 et par les arrêtés royaux subséquents. Le système de l'allocation d'une indemnité mobile conserve nos préférences, parce qu'il augmente automatiquement les traitements, en raison de l'accroissement de l'index. Cependant, pour ne pas modifier la structure des barèmes légaux et gouvernementaux qui ne prévoient qu'un traitement fixe, nous nous bornons à mettre ce traitement en concordance avec la cherté de la vie.

Il est temps, en effet, de mettre fin au système des palliatifs qui a conduit à des situations vraiment illogiques.

En 1928, pour couvrir l'insuffisance des revenus des instituteurs, le Gouvernement leur accorde le 13e mois. Pour cette année, le traitement minimum s'est donc élevé à 14,083 francs.

die zich de zwaarste opofferingen getroostten om hun kinderen toe te laten de normaalschool te bezoeken tot den leeftijd van 20 tot 21 jaar?

Daarbij mag men niet uit het oog verliezen, dat velen onder hen maar rond den leeftijd van 24 of 25 jaren benoemd worden.

Onze voorstellen mochten dan ook niet overdreven genoemd worden.

Het bewijs hiervoor vinden wij in het feit, dat de Regeering, pas zes maanden na de afkondiging van de wet van 30 Juli 1928, de inkomsten van al de Staats-agenten heeft moeten verhoogden. Er werd hun een vergoeding toegekend, overeenkomende met een 13^e maand wedde. Voor 1929 verleende de Regeering, ter oorzaak van de stijging van het indexcijfer, een verhoging van 10 t. h., met ingang van 1 Juli, en sedert 1 Januari 1930, een nieuwe verhoging van 6 t. h.

Al deze maatregelen zijn slechts lapmiddelen en wij vinden het oogenblik gekomen om het onderwijzend personeel met een behoorlijk wettelijk barema te begiffigen.

De onderwijzers mogen niet langer in de onzekerheid gelaten worden. Trouwens, dit heeft de Regeering ingezien, vermits zij op 30 April jongstleden bij den Senaat een ontwerp ingediend heeft met het doel de verhogingen van 10 t. h. en van 6 t. h., welke op onwettige wijze bij Koninklijk besluit verleend werden, zonder meer te stabiliseeren.

In geval dit ontwerp toegepast wordt zou de wedde van de werkelijke onderwijzers bedragen :

$$\text{Minimum: } 13,000 + 2,080 (16 \text{ t. h.}) = 15,080 \text{ frank en}$$

$$\text{Maximum: } 26,000 + 4,160 (16 \text{ t. h.}) = 30,160 \text{ frank.}$$

Die van de tusschentijdige onderwijzers blijft vastgesteld op 13,000 frank, of 1,083 frank per maand, of 36 frank per dag.

*
**

Het voorstel dat wij de eer hebben U te onderwerpen, heeft ten doel de ontoereikende inkomsten, welke bij de wet van 30 Juli 1928 en bij de achterna-gekomen Koninklijke besluiten aan de onderwijzers verleend werden aan te vullen. Wij blijven de voorkeur geven aan het stelsel van het verleenen van een mobiele vergoeding, omdat daardoor de wedden automatisch verhoogd worden, naar gelang van de stijging van het indexcijfer. Nochtans ten einde geen wijziging te brengen in de wettelijke en Regeeringsbarema's, waarbij slechts een vaste wedde voorzien wordt, zullen wij deze wedde alleen in overeenstemming met de levensduurte brengen.

Inderdaad, het is tijd een einde te stellen aan het stelsel der lapmiddelen, dat tot waarlijk onlogische toestanden geleid heeft.

In 1928, verleende de Regeering aan de onderwijzers de 13e maand, ten einde de ontoereikendheid van hun inkomsten aan te vullen. Voor dit jaar bedroeg dus de minima-wedde 14,083 frank.

A partir du 1er juillet 1929, les émoluments furent majorés de 10 %. Le traitement minimum ne représentait donc pour l'année entière que 13,650 francs, soit moins qu'en 1928.

A partir du 1er janvier 1930, la majoration fut fixée à 16 %, ce qui porta le minimum à 15,080 francs.

Nous basant sur le projet de barème que nous avons déposé en 1928, nous proposons de porter le minimum à 16,800 francs et le maximum à 32,500 francs. Ce barème ne serait soumis à révision que dans le cas où l'index général du pays dépasserait 900 points.

Un traitement annuel de 16,800 francs représente 1,400 francs par mois et, déduction faite des diverses retenues, il se réduit à 1,260 francs à peine. A moins de ravalier complètement la profession d'instituteur, c'est un minimum en-dessous duquel il nous paraît impossible de descendre.

Pour atteindre le maximum barémique, l'instituteur doit avoir actuellement 29 années de service. Nous estimons que cette période est trop longue et qu'il convient de la ramener à 25 ans. C'est, en effet, vers l'âge de 40 à 45 ans que les charges familiales des instituteurs sont les plus lourdes, que les frais d'études de leurs enfants sont les plus élevés. Il importe qu'ils puissent bénéficier, à ce moment, d'un revenu convenable, lequel ne leur accordera, cependant, qu'une très modeste aisance.

Notre proposition fixe les augmentations barémiques au taux le plus élevé au début de la carrière, de façon que l'instituteur puisse songer à se créer un foyer vers l'âge de 25 ans.

Nous insérons ci-dessous l'échelle de traitements que nous avons l'honneur de soumettre à votre approbation :

<i>Année de service.</i>	<i>Traitement.</i>	<i>Augmentations périodiques.</i>
1 ^{re}	16,800	5 augmentations annuelles de 1,000 francs.
2 ^e	17,800	
3 ^e	18,800	
4 ^e	19,800	
5 ^e	20,800	
6 ^e	21,800	6 augmentations annuelles de 800 francs.
7 ^e	22,600	
8 ^e	23,400	
9 ^e	24,200	
10 ^e	25,400	
11 ^e	25,800	8 augmentations annuelles de 550 francs.
12 ^e	26,600	
13 ^e	27,150	
14 ^e	27,700	
15 ^e	28,250	
16 ^e	28,800	
17 ^e	29,350	
18 ^e	29,900	
19 ^e	30,450	
20 ^e	31,000	

Van af 1 Juli 1929, werd de bezoldiging verhoogd met 10 t. h. De minimum-wedde voor het heele jaar was slechts 13,650 frank, minder dus voor 1928.

Van af 1 Januari 1930, werd de verhooging vastgesteld op 16 t. h., wat het minimum bracht op 15,080 frank.

Stennend op het ontwerp van barema dat wij hebben ingediend in 1928, stellen wij voor het minimum te brengen op 16,800 frank en het maximum op 32,500 frank. Dit barema zou slechts aan herziening onderworpen worden wanneer het algemeen index van het land 900 punten zou overschrijden.

Eene jaarwedde van 16,800 frank vertegenwoordigd 1,400 frank per maand, en na de verschillende afhoudingen blijft er nog maandelijks 1,260 frank. Ten ware men het ambt van onderwijzer heelemaal wil neerleggen, is dit een minimum dat men, onzes dunks, niet lager mag brengen.

Om het maximum van het barema te bereiken, moet de onderwijzer thans negen en twintig jaren dienst tellen. Wij meenen dat dit te lang is, en dat men het tot vijf en twintig jaar moet verminderen. Het is inderdaad rond den leeftijd van 40 tot 45 jaar, dat de gezinslasten van de onderwijzers het zwaarst zijn, dat de kosten voor het onderwijs der kinderen het hoogst zijn. Zij moeten dus op dit oogenblik een behoorlijk inkomen hebben, dat hun nochtans slechts een zeer bescheiden welstand zal geven.

Ons voorstel bepaalt de barema-verhoogingen op het hoogste cijfer bij den aanvang der loopbaan, zoodat de onderwijzers op 25-jarigen leeftijd kan aan denken een gezin te stichten.

Wij laten hier de schaal volgen van de wedden die wij de eer hebben aan uwe goedkeuring te onderwerpen :

<i>Dienstjaar.</i>	<i>Wedde.</i>	<i>Periodieke verhoogingen.</i>
1 ^e	16,800	5 jaarlijksche verhoogingen van 1,000 frank.
2 ^e	17,800	
3 ^e	18,800	
4 ^e	19,800	
5 ^e	20,800	
6 ^e	21,800	6 jaarlijksche verhoogingen van 800 frank.
7 ^e	22,600	
8 ^e	23,400	
9 ^e	24,200	
10 ^e	25,400	
11 ^e	25,800	8 jaarlijksche verhoogingen van 550 frank.
12 ^e	26,600	
13 ^e	27,150	
14 ^e	27,700	
15 ^e	28,250	
16 ^e	28,800	
17 ^e	29,350	
18 ^e	29,900	
19 ^e	30,450	
20 ^e	31,000	

21°	—	} 3 augmentations biennales de 500 francs.
22°	31,500	
23°	—	
24°	32,000	
25°	—	
26°	32,500	

Nous émettons l'espoir que le Gouvernement et la Chambre se rallieront à notre manière de voir et que les Chambres législatives ne partiront pas en vacances avant d'avoir rendu justice aux éducateurs de la Nation.

G. MELCKMANS.

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE PREMIER.

Le 4e alinéa de l'article 29 de la loi organique de l'enseignement primaire est rédigé comme suit :

1° Pour tous les instituteurs communaux, un traitement de base de 16,800 francs.

ART. 2.

Le littéra C de l'article 30 est rédigé comme suit :

Sauf la réserve formulée au littéra D ci-après, le traitement des instituteurs des écoles adoptées et adoptables est fixé aux taux résultant des articles 29 et 31 modifiés par l'article 11 de la loi du 30 juillet 1928.

ART. 3.

Le 1er alinéa de l'article 31a de la loi organique de l'enseignement primaire est rédigé comme suit :

Il sera accordé aux instituteurs communaux cinq augmentations annuelles de 1,000 francs, six augmentations annuelles de 800 francs, huit augmentations annuelles de 550 francs et trois augmentations biennales de 500 francs. Toutefois, la dernière augmentation biennale sera de 1,100 francs pour les instituteurs non chefs d'école, à moins qu'ils aient refusé la direction d'une école. Ces augmentations sont réduites de moitié pour les instituteurs non mariés vivant en commun.

Elles prennent cours le 1er janvier de chaque année.

21°	—	} 3 tweejaarlijksche ver- hoogingen van 500 frank.
22°	31,500	
23°	—	
24°	32,000	
25°	—	
26°	32,500	

Wij koesteren de hoop, dat de Regeering en de Kamer onze zienswijze zullen bijtreden en dat de Wetgevende Kamers, nog vóór het verlot, recht zullen laten wedervaren aan de opvoeders der Natie.

G. MELCKMANS.

WETSVOORSTEL

EERSTE ARTIKEL.

Alinea 4 van artikel 29 der wet tot regeling van het lager onderwijs, te doen luiden als volgt :

1° Voor al de gemeentonderwijzers, een aanvangswedde van zestien duizend acht honderd frank.

ART. 2.

Littera C van artikel 30 te doen luiden als volgt :

Mits inachtneming van het in onderstaande littera D gemaakte voorbehoud, wordt de wedde der onderwijzers van de aangenomenen aanneembare scholen vastgesteld op de bedragen die voortvloeien uit de artikelen 29 en 31, gewijzigd bij artikel 11 der wet van 30 Juli 1928.

ART. 3.

De eerste alinea van artikel 31a der wet tot regeling van het lager onderwijs te doen luiden als volgt :

Worden verleend aan de gemeentonderwijzers : vijf jaarlijksche verhoogingen van 1,000 frank; zes jaarlijksche verhoogingen van 800 frank; acht jaarlijksche verhoogingen van 550 frank en drie tweejaarlijksche verhoogingen van 500 frank. De laatste tweejaarlijksche verhoging zal echter 1,100 frank bedragen voor de onderwijzers die geen schoolhoofd zijn, tenzij zij de leiding eener school hadden gewierd. Deze verhoogingen worden op de helft gebracht voor de niet-gehuwde onderwijzers die in gemeenschap leven.

Zij gelden, te rekenen van af 1 Januari van elk jaar.

G. MELCKMANS.
Edmond DOMS.
D. BOUCHERY.
Ed. FALONY.
HENON.
R. FESLER.